

Felkeltette a kiadók figyelmét a tanulmányok szerzői jogait érintő több millió dolláros illegális kereskedelem¹

Sasvári Péter²

Link: <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.22194.48321>

Bevezetés

A folyóiratok elkezdték visszavonni a szerzői pozíciókkal kereskedő oldalakhoz esetlegesen hozzákapcsolható publikációkat. [2] A kutatás-integritások ügyében nyomozók több száz olyan online hirdetést fedeztek fel, amelyek lehetőséget kínálnak neves folyóiratokban publikálható kutatási cikkek szerzőségének megvásárlására.

Date of publication: Summer 2023 / Deadline: 31 March 2023

Journal title: available for those who has paid.

Region of the journal publication: Europe.

Scientific field: Engineering.

Indexing of the journal: Scopus (Q1-2); WoS (Science Citation Index Expanded, Q2) IF 2.6.

Article Author:

Author #1	Author #2	Author #3	Author #4
FREE	FREE	FREE	FREE
USD 1600	USD 1550	USD 1500	USD 1450
Buy	Buy	Buy	Buy

1. ábra: Létező oldal, amely szerzőségi pozíciót kínál

A kiadók vizsgálják az állításokat, és több tucat cikket vontak vissza, mivel felmerült annak a gyanúja, hogy egyesek fizettek azért, hogy szerzőként nevezzék meg őket, annak ellenére, hogy nem vettek részt a kutatásban. Az integritással foglalkozó szakemberek arra figyelmeztetnek, hogy a probléma egyre növekszik, és szerintük további visszavonások várhatók.

Vitalij Pecharsky, az Ames-i Iowa Állami Egyetem [Iowa State University] anyagtudósa és egy érintett folyóirat főszerkesztője „*nagyon kiakadt*”, amikor értesült a hirdetésekről. „*Tudom, hogy sok minden*

¹ Az alábbi közlemény a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar gondozásában megjelenő **Államtudományi Hírlevél** Tudományos sarok rovatában jelent meg. A korábbi hírlevelek elérhetőek az alábbi honlapon keresztül: <https://antk.uni-nke.hu/kutatas-tudomanyos-élet/allamtudomanyai-hirlevel/aktualis-szamok>

Az oktatási anyagnak szánt tanulmány **Else, Holly (2023): Multimillion-dollar trade in paper authorships alarms publishers, Nature, 613, 617-618, <https://doi.org/10.1038/d41586-023-00062-9>** alapján készült.

² Egyetemi docens, Nemzeti Közzolgálati Egyetem, Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közszervezési és Infotechnológiai Tanszék, 1083 Budapest, Ludovika tér 2. E-mail: Sasvari.Peter@uni-nke.hu

eladó, de a szerzőség is? Ez egyszerűen örület. Teljesen elfogadhatatlan” – nyilatkozott tavaly a *Nature* magazinnak (Pecharsky decemberben hunyt el).

A hirdetések többsége a közösségi oldalakon, köztük a Facebookon és a Telegramon, valamint olyan cégek weboldalain jelenik meg, amelyek azt állítják, hogy tudományos publikációs szolgáltatásokat kínálnak. Ezek gyakran tartalmazzák a tanulmány címét, a folyóiratot, amelyben publikálni fogják, a megjelenés évét és a megvásárolható szerzői helyek pozícióját. Az árak a kutatási területtől és a folyóirat presztízsétől függően több száz és több ezer amerikai dollár között mozognak.

Hirdetések a közösségi médiában

Anna Abalkina, a Berlieni Szabadegyetem [Free University of Berlin] közgazdásza és Nick Wise, a Cambridge Egyetem [University of Cambridge] (Egyesült Királyság) mérnöke egymástól függetlenül kezdték vizsgálni a hirdetéseket, amikor azok 2019-ben először jelentek meg nagy számban. Abalkina az Oroszországból és Kelet-Európából származó weboldalakon megjelenő hirdetésekre összpontosít, Wise pedig a Facebookon és a Telegramon terjesztett reklámokat vizsgálta.

Mindkét kutató talált olyan publikált cikkeket, amelyek szerintük olyan hirdetésekhez kapcsolódnak, amelyek szerzői jogokat kínálnak eladásra. A Wise által követett Telegram-csatornák közül kettőn legalább 300-300 hirdetés található.

Az arXiv szerveren 2021 decemberében közzétett előnyomatban [1] Abalkina leírja a 2019–21-ben az International Publisher nevű orosz nyelvű weboldalon közzétett több mint 1000 szerzőségi ajánlat elemzését, amelyek összértéke meghaladja a 6,5 millió dollárt. Mostanra 460 publikált tanulmányt hozott összefüggésbe a hirdetésekkel. (Az International Publisher nem válaszolt a *Nature* kommentárkérésére.)

Visszavonások áradata

A folyóiratok elkezdtek kivizsgálni és visszavonni azokat a cikkeket, amelyek úgy tűnik, hogy kapcsolatban állnak a hirdetésekkel. 2022 júliusában az *International Journal of Emerging Technologies in Learning* 30 olyan cikket vont vissza, amelyek az International Publisher hirdetéseivel kapcsolódtak. A visszavonási értesítések szerint a munkák egy „*bűnözői tanulmánygyárhoz kapcsolódtak, amely szerzői jogokat és számos online folyóiratban publikálható cikkeket értékesít a fizető ügyfeleknek*”. A Retraction Watch blog kiemelte ezt az esetet a 2021 decemberében közzétett, [az International Publisherhez kapcsolódó egyik vizsgálatában](#). [3]

„*Általában ezeket a dolgokat nagyon nehéz bizonyítani*” – mondja Tim Kersjes, a hollandiai Dordrechtben található Springer Nature kutatás-integritással foglalkozó menedzsere. A konkrét kéziratcímeket felsoroló hirdetések azonban meggyőző bizonyítékot nyújtanak arra, hogy egyesek szerzői jogokat vásárolnak, teszi hozzá. (A *Nature* hírcsapata független a kiadójától, a Springer Nature-től.)

2022 májusában a Springer Nature először vont vissza egy olyan tanulmányt, amellyel kapcsolatban felmerült a gyanú, hogy a szerzőség egy része fizetett volt, miután kivizsgálták az Abalkinától kapott tippet. Azóta további 5 folyóiratban 11 tanulmányt vont vissza hasonló aggályok miatt. További vizsgálatok is folynak.

„*Zéró toleranciát alkalmazunk*” – mondja Kersjes. – „*Ez az integritás és a nyilvános adatok megbízhatóságának kérdése. Az olvasóknak bízniuk kell abban, hogy a tanulmányban felsorolt szerzők valóban elvégezték a munkát az adatok előállításának érdekében, és elszámoltathatók*” – teszi hozzá.

Pecharsky kiadványa – az amszterdami Elsevier által kiadott *Journal of Alloys and Compounds* – novemberben visszavont egy cikket Wise tippje alapján. A cikk szerzőségét egy iráni Telegram-csatornán hirdették meg. A folyóirat két további olyan cikket vizsgál, amelyek címét ott reklámozták, valamint egy negyedik tanulmányt is, amelynek a szerzője megegyezik az egyik vizsgált cikk szerzőjével.

Pecharsky elmondta, hogy ezekben az esetekben az első bírálati kör után új szerzőkkel egészítették ki a tanulmányokat. Elindította a folyóiratban az elmúlt két évben megjelent valamennyi olyan cikk felülvizsgálatát, amelynél a szerzőség megváltoztatását kérték a bírálat első fordulója után. *„Csak meg akarok győződni arról, hogy ez a dolog nem terjed el”* – mondta a *Nature*-nek.

Wise azt mondja, hogy október óta öt folyóirat vizsgálódott és vont vissza egy-egy tanulmányt az ő nyomozásának eredményeként.

Kiszélesedő család

A kiadók tanácsadó testülete, az Eastleigh-ben (Egyesült Királyság) működő Publikációs Etikai Bizottság [Committee on Publication Ethics (COPE)] szerint a szerzőségi hirdetések a tanulmánygyárak fejlődését mutatják – olyan vállalkozásokét, amelyek hamis kutatásokat készítenek azoknak a kutatóknak, akiknek új publikációkra van szükségük az önéletrajzukba. *„Ez nagy üzlet, és egyre kifinomultabb szervezetek működtetik”* – mondja Deborah Kahn, a COPE kuratóriumának tagja.

Abalkina úgy véli, hogy a cégek azokból fejlődtek ki, amelyek korábban a predátor folyóiratokkal foglalkoztak – olyanokkal, amelyek díj ellenében publikálnak tanulmányokat, de nem végzik el a hagyományos folyóiratok minőségellenőrzését. A tudományos adatbázisok számos ilyen folyóiratot töröltek.

Összefoglalás

A szerzőségi illegális piac azért alakult ki, mert számos országban a kutatókat még mindig az általuk publikált cikkek száma alapján értékelik az előléptetés vonatkozásában – állítja Abalkina és Wise. Azok pedig, akik be szeretnék vásárolni magukat a kutatási cikkekbe, általában azt akarják, hogy olyan folyóiratokban jelenjenek meg, amelyek a Scopushoz és a Web of Science-hez hasonló idézettségi adatbázisokban szerepelnek, hogy szabályszerűnek tűnjenek. Abalkina szerint a probléma súlyosbodni fog. *„Üldözzük őket, és ők mindig egy lépéssel előttünk járnak.”*

Felhasznált irodalom

- [1.] Abalkina, A. (2021): Publication and collaboration anomalies in academic papers originating from a paper mill: evidence from a Russia-based paper mill, Preprint at <https://arxiv.org/abs/2112.13322>
- [2.] Else, H. (2023): Multimillion-dollar trade in paper authorships alarms publishers, *Nature*, 613, 617-618, <https://doi.org/10.1038/d41586-023-00062-9>
- [3.] Revealed: The inner workings of a paper mill, <https://retractionwatch.com/2021/12/20/revealed-the-inner-workings-of-a-paper-mill/>